

יעקב ועשו – בין חיבוק למאבק לע"נ דניאלי זוננפלד ז"ל

1. פסיקתא דרב כהנא

והתקין עצמו לשלשה דברים לתפילה ולדורון ולמלחמה

2. בראשית פרק לב

עם לבן גרתי ואחר עד עתה :

(ו) ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה

ואשלקה להגיד לאדני למצא חן בעיניך :

(ז) וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו :

3. רשב"ם בראשית פרק לב פסוק ה

עם לבן גרתי - כאשר ידעת במצות אבי ואמי שלא יחשוב בשבילו ברח :

4. רש"י בראשית פרק לב

גרתי - לא נעשיתי שר וחשוב אלא גר, אינך כדאי לשנוא אותי על ברכות אביך שברכני (לעיל כז כט) הוה גביר לאחיד, שהרי לא נתקיימה בי.

דבר אחר גרתי בגימטריא תרי"ג, כלומר עם לבן הרשע גרתי ותרי"ג מצות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים :

5. רש"י על בראשית פרק לב פסוק ו

(ו) ויהי לי שור וחמור - אבא אמר לי מטל השמים ומשמני הארץ זו אינה לא מן השמים ולא מן הארץ :

6. רמב"ן בראשית פרק לב פסוק ה

ועתה היה מראה לו כאלו אין המכירה ההיא אצלו כלום וכי הוא נוהג בו כבכור ואב להוציא את המשטמה מלבו :

7. בראשית רבה פרשה נה

באותה שעה שקרא יעקב לעשו אדוני אמר לו הקב"ה אתה השפלת עצמך וקראת לעשו אדוני ח' פעמים חייך אני מעמיד מבניו שמנה מלכים קודם לבניך שנאמר (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו וגו'

8. בראשית רבה

רבינו אמר לר' אפס כתוב חד איגרא מן שמי למרן מלכא אנטונינוס, קם וכתב מן יהודה נשיאה למרן מלכא אנטונינוס, נסתה וקראה וקרעה וכתב למרן מלכא מן יהודה עבדך, אמר לו ר' מה את מבזה בכבודך, אמר ליה מה אנא טב מן סבי לא כך אמר כה תאמרן לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב.

9. ר' עובדיה ספורנו

(ד) וירץ עשו. נהפך לבו כמו רגע בהכנותיו של יעקב כאמרם ז"ל שאחיהו השילוני קלל את ישראל בקנה הנכנע לכל הרוחות הן לו עשו כן בריוני בית שני לא היה נחרב בית מקדשנו כמו שהעיד רבי יוחנן בן זכאי באמרו (גטין פרק הנזקין) בריוני דבן לא שבקונן :

10. רמב"ן בראשית פרק לב

והנראה בעיני בענין הזה, כי עשו לא קבל השלוחים כהוגן ולא השגיח עליהם,

11. רש"י בראשית פרק לב פסוק ז

(ז) באנו אל אחיך אל עשו - שהיית אומר אחי הוא, אבל הוא נוהג עמך כעשו הרשע,

12. רשב"ם בראשית פרק לב פסוק ז

(ז) באנו אל אחיך אל עשו - ומצאת חן בעיניו כאשר אמרת, וגם הנה הוא מתוך ששמח בביאתך ובאהבתו אותך, הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו לכבודך. זהו עיקר פשוטו. וכן גם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבו :

13. בראשית פרק לג

(א) וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֹשֵׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מְאוֹת אִישׁ וַיַּחֲץ אֶת הַיְלָדִים עַל לֶאֱהָ וְעַל רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפֹחוֹת:
(ד) וַיִּרְץ עֹשֵׂו לִקְרָאתוֹ וַיַּחֲבֹקְהוּ וַיִּפֹּל עַל צוּאָרוֹ וַיִּשְׁקְהוּ וַיִּבְכּוּ:

14. שמות פרק ד' פסוק י"ד

(יד) וַיִּחַר אֵף ה' בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶהְרֵן אֶחִידִי הַלְלוּי יַדְעֵתִי כִּי דַבֵּר יַדְבֵּר הוּא וְגַם הִנֵּה הוּא יֵצֵא לִקְרָאתֶךָ וְרָאָךְ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ:

15. ספר בראשית פרק לב

(ז) וַיֵּרָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצְרַר לוֹ וַיַּחֲץ אֶת הָעֵם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְאֶת הַבָּקָר וְהַגְּמָלִים לְשְׁנֵי מַחֲנוֹת:
(ח) וַיֹּאמֶר אִם יָבֹא עֹשֵׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאֶחָד וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפָלִיטָה:
(יג) וַיִּלְךְ שָׁם בְּלִילָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֹשֵׂו אֲחִיו:
(יח) וְאִמְרַתְךָ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הוּא שְׁלוּחָה לְאֲדֹנָי לְעֹשֵׂו וְהִנֵּה גַם הוּא אֲחֵרִינוּ:

16. ספר בראשית פרק לב

(כד) וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבָדוֹ וַיֹּאבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר:

17. רש"י על בראשית פרק לב פסוק כה

ויאבק איש - מנחם פי' ויתעפר איש מלשון אבק שהיו מעלים עפר ברגליהם ע"י נענועים. ול"נ שהוא לשון ויתקשר ולשון ארמי הוא בטר דאביקו ביה ואבק ליה מיבק לשון עניבה שכן דרך שנים שמתעצמים להפיל איש את רעהו שחובקו ואובקו בזרועותיו ופירשו רז"ל שהוא שרו של עשו

18. בראשית פרק לג

(א) וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֹשֵׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מְאוֹת אִישׁ וַיַּחֲץ אֶת הַיְלָדִים עַל לֶאֱהָ וְעַל רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפֹחוֹת: (ד) וַיִּרְץ עֹשֵׂו לִקְרָאתוֹ וַיַּחֲבֹקְהוּ וַיִּפֹּל עַל צוּאָרוֹ וַיִּשְׁקְהוּ וַיִּבְכּוּ:

19. אבות פרק א

יוסי בן יועזר אומר .... והוי מתאבק בעפר רגליהם

20. רוח חיים ר' חיים מוולוז'ין

ואסור לו לתלמיד לקבל דברי רבו כשיש לו קושיות עליהם ולפעמים יהיה האמת עם התלמיד
וכמו שעץ קטן מדליק את הגדול.
וז"ש יהי ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק מלשון ויאבק איש עמו שהוא ענין האבקות מלחמה כי מלחמת מצווה היא.

21. בראשית לב

(ח) וַיֵּרָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצְרַר לוֹ וַיַּחֲץ אֶת הָעֵם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְאֶת הַבָּקָר וְהַגְּמָלִים לְשְׁנֵי מַחֲנוֹת:
(ט) וַיֹּאמֶר אִם יָבֹא עֹשֵׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאֶחָד וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפָלִיטָה:

(ד) אַךְ אֵת זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמֵּעֲלֵי הַגֶּרֶה וּמִמִּפְרִיסֵי הַפְּרָסָה אֵת הַגְּמָל כִּי מַעֲלָה גֶרֶה הוּא וּפְרָסָה אֵינָנוּ מִפְרִיסֵי טָמֵא הוּא לָכֵם:

22. משך חכמה בראשית פרק לב

(ו) ויהי לי שור וחמור וצאן ועבד ושפחה - לא אמר גמל כדלקמן והגמלים, דהענין כי האלקים עשה את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים (קהלת פ"ז), כי תחלת הבריאה היה כי יטה עצמו לצד הטוב תמיד רק היצר הרע הוא מסית בפני עצמו, אמנם כאשר בא נחש על חוה והטיל בה זוהמה (שבת קמו) שנתערבבו הטוב והרע בו בעצמו וכמו דתרגם אונקלוס (בראשית ג, כב) מיניה למידע טב וביש, עד שג' אבות בירו וזיקקו כי מאברהם יצא ישמעאל, ומיצחק עשו, עד שבא יעקב והיה מטתו שלמה

למעוניינים לקבל בכל יום בווטסאפ דבר תורה של שתי דקות.

נא לשלוח הודעת ווטסאפ ל 054-6454557 (ליאורה).

ניתן לציין אם אתם מעוניינים לקבל קישור או סרטון.

בשבוע הבא כ"א בכסלו, 29.11, לא יתקיים שיעור. עמכם הסליחה